

آبونه سرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۳۵) ، التي
آیلغی (۳۵) غروشدیر .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷) ، التي
آیلغی (۹) فر تقدیر .

اداره خانه

باب عالی حاده سنده ورخان بک خاننده
نومرو ۲۳-۲۶

اضطارات

آبونه بدلی پشیندر .

§

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدیامه یین یازیلر
احاده اولومار .

~~~~~

الکشاف

سر ۱۳۳۰

اضطارات

رساله مزیدن آلدیغو کور قرائک شهر طریقه
بتون . زایلر هر هانکی رغزته طرفندن
اقتباس اولونه یییر .

§

مکتوبلارک ، امضالارک واضح و
ارقوناقلی اولسی و آبونه صوره
نومروسی محتوی بولونسی لازمدیر .

§

ممالك اجنبیه بجهون آبونه اولانلارک
آدر - لرینک قرائسز ده یازیلر
رجا اولنور .

§

اون آبونه قید ایدن ذاته بر آبونه
مجاناً تقدیم اولنور .

~~~~~

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته لک جموعه اسلامیه در

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ارباب

جلد ۲ - ۹

۲۱ ربیع الاول ۱۳۳۱ پنجشنبه ۱۴ شباط ۱۳۲۸

عدد ۵۱ - ۲۳۳

برقأتولیکک مجاوز بی ادبانه سی

عثمانی مطبوعات و طلبه سنک غلیانی

فرانسه ده اکمال تحصیل ایتکده بولونان عثمانی طلبه سندن احمد ثروت ک «تصویر افکار» غزه سنه بر مکتوب کوردیور؛ بومکتوبده ۷ شباط ۱۹۱۳ ده فرانسه نک (قله رمون - فهران) درالقوننده ادبیات شعبه سی مدیری (ده دویس دوده ژر Des sousise du degér) ک بالقانلر حربنه دائر ویردیک ر قونفرانسه تورکار واسلاملر علیهنده کی تجاوزات بی ادبانه سندن شوققره لری نقل ایدیور :

«حیرت ایدلم، تقدیر ایدلم. انسانیت شیمدی به قدر بودرجه علوی، مقدس، شانی و ملی برحرب؛ خرسیتانلق عالم مدنی (!) بوقدر الهی، فداکار و معزز براهل صلیب حربی کورمه دی. صلیبک هلالی بوقدر شانی بر موفقیته نه زوب چکینه دیکنی هنوز بشریت سیر ایتهمشدی !...

«مدنی اوروپانک، بالخاصه مدنی فرانسه نک (وظیفه) سی؛ - ترکار غالب کلسه لرده، مغلوب اولسه لرده - بالقان دول متفقه سی ایله توحیدمساعی ایتک، اولرله برابر تورکار اوزرینه یورومک، بوآسیائی وحشی قاتلری اوروپادن قوغوب دفع ایلمک ایدی. اوروپا دیپلوماسیسی صوک زمانده بو وظیفه سنی تقدیر ایتدی، فقط مدنی اوروپاده یاشایان بعض باربارلرک (خطیب بوجه ایله آلمانلری مراد ایدیور) ممانعتیله استابولده کی مداخله سنی فعلی برصورتده نتیجه نیدیرمه دی، پک یومشاق و بچریکسر طاووزاندی !...

«یونانلیر - سلاویک، بالقانلرده کی صوک کنج تورک مظلومه منع اولان بوشهره قدر کمال شان و شرفله تورکاری نه زنه زه، (!) یورودیور. شیمدی اوراده صلیب توج ایدیور. بلغرلر «ادرنه»؛ اوروپا قطعه سنده تورلکک و اسلاملکک صوک انقازی اولان بوشهر اوکنده خارقه (!) لر کوستریورلر ..

«اسکی تورک؛ اجهل، تنبل، مسکین پیس، شهوتپرست و خرسزدر. کنج ترک ایسه اجهل، تنبل، مسکین، کبری، خرسز، شهوتپرست و فضله اولارق سرخوشدر.

«ترک؛ آسیائی فطرتیله، وحشی و قاتلدر. تورک؛ ادیان موجوده نک اشاعیلق، اک عادی بر شکلی اولان دین اسلام ایله متدیندر.

«تورکک بر چوق قاریسی واردر. تورک قاری بی کوپک کبی قولانیر، تورکده عائله فکری، عائله حسی یوقدر.

«تورک؛ اولاً تورک و صکره اسلام اولسی اعتباریله؛ مملکتی اداره ایت؛، مدنیتک اک آشای مرتبه سنه یتشمک، انسان اولیق قابلیت واستعدادندن قطعاً محرومدر.

«تورک؛ دوشونه بیله جککز بتون فناقلری جامعدر.

«بلغارلرک، صربلرک، یونانلرک و قره طساغلیرک محاربه اثناسنده یاپدقلری ادعا ایدیلن مظلوم طوغرو وحقلیدر. اولر عصرلرجه بویوندورغی آلتنده ایکله دکاری تورکره .. چوققلرینی، قارده شلرینی، همشیره لرینی کسهن آسیا وحشیلرینه .. (نیش) ده صرب کلسندن مدهش برقله وجوده کترین قاتلرله اسکی ظلم وحشتلرینی اعاده ایتکدن بشقه بر شی یاپمایورلر !»

بومکتوبک انتشاری مطبوعات عثمانیه ده فوق العاده غلیانی موجب اولدی. غزه ته لرده متعدد مقاله لر یازیلدی، هرکس بر چوق سوزلر سوله دی. فقط بودرجه ابدن محروم بر حریفه قارشى سوزله مقابله ده بولونمیی معناسز و کوچولک عد ایدن عبدالرشید ابراهیم افندی حضرتلری تصویر

تفویض ایدلسی یوزندن اللرمز باغلانه رق بسله دیکمز آمال ترقی واصلاک هر وقت عامته دوچار ایدلمسندن ایلری کلکده در. اعتراف ایدمیز که : مدرسه لردن یتیمه نلر نه لسانه، نه علوم اسلامییه، نه ده سائر فنونه لایقیله واقف اوله میورلر؛ فقط شو خصوصه ده اشهاد ایدمیز که : شمدیکی پروگرام موجبجه بر از صرف ونحو اوقوقله لسان اوکرنک، براز متن و شرح کورمکه عالی درجه ده علوم اسلام تحصیل ایتک، سنه دی آی و هفته ده برکون اوقونق اوزره علوم ریاضیه وطبیعیه وسائریه ولو مبادی درجه سنده وقوف پیدا ایتک، صوکرمه بونلرک هپسنی اون اون ایکی سنه یه صیغشدر مق دنیانک هیچ بر طرفنده مترقی اقوامک هیچ برنده کورلمک کولونج ایتسدرنددر. اعتراف ایدیورمیز که : شوبی چاره ملت بوضرورتیله برابر یالکز استانبول مدرسه لرنده فنون حاضره تحصیلی ایچون آید «۴۰۰۰۰» غروش ویرمکدن چکنمیور؛ فقط بوپاره لره ملتک آرزوسی وجهله طلبه علومه اک مستحسن طرزده تعلیم فنون ممکن ایکن واسفاهه چاره سی بوله میوب طلبه تحصیلندن، ملت ارزوسندن محروم راقیلیور. اعتراف ایدمیز که : ملت بزدن شو دور حریتده پک چوق فداکارلقلر، یرارلقلر بکلردی؛ لکن شوراسنه اشهاد ایدمیز که : بز دوشدیکمز کرداب عقامتدن، شو قرون وسطی پروگرامی تعقیبدن بر کره قورتاریلام، اووقت ملتک قلبنک اک درین کوشه لرنده نه قدر آرزوی دیندارانه، نه قدر آمال ترقی پرورانه وار ایسه هپسنک استحصانه قدرت صمدانیه نک بزه بخش ایتدیک قوتک مساعد اولدینی حدودک صوک درجه سنه قدر چالیشیرز.

محروم افندی شورالری ده کندیلرینه اخطار ایتمکه کزده مساعده بیورسونلر که هر ملتک رجال دیاتی عسکرلری، عالملری، حاکملری کبی اوملتک حسابنه یشارلر و اوملته بارکران کلزلر، چونکه موجود دیتلری اوملتک وحدت و موجودیتنه وقف ایداشدر؛ و هیچ بر خواجه عسکرلکی کندیلرینک تلقی ایتدیک کبی اعدامه محکوم اولمش کیمسه لرک سیاستکاهی عد ایتمز؛ بلکه عسکرلک خواجه لر نظرنده ادامه موجودیت ایچون خارجی تجاوزده قارشو مقاومت ابراز ایتک و بشریتی استعدادنده مرکوز اولان تکملات روحانییه مظهر ایلمک ایچون اعلاى کلمه الله اوغورنده فدای نفس ایتمکدر.

عسکر نه در؟ دین و دولت، ملک و مات یولنده هم قانی، هم جانی فدا ایدن بر انسان !

باینیر درسام مدرسه لرنده :

دارنده لی	آیاشلی	اشرف افندی زاده	ارمناکلی	قزانی
محمد سید احمد صمدی	شوکتی	مصطفی صفوری	هرات هارم	
صوفیولی	دارنده لی	قره حصارلی	المالیل	اسپری
احمد ظاهر صی	خالد	عارف	محمد فخری	ادریس سید

افکاره شو قیصه مکتوبی کوندردی و بروجہ آتی تکلیفاتده بولوندی :

ملیتی نرزیل ، دینی تحفیر اولونامه نورک واسلامدره

فرانسه نك رسمی برما موری ، (قله رمون - فهران) دارالفنون ادبیات شعبه سی مدیری (دودویس ، دوده زهر) رسمی بر موقعه ترکک و مسلمانلق علیهنده آغزه آلمایه جق درجه ده بعض تقوهات بی ادبانه ده بولندیغنی محترم تصویر افکاره کوندریلن بر مکتوبده اوقودم . هرکس کی بالطبع بنده متأثر اولدم .

فقط اولیه سرخوش بر فرانسز کلخان بکنه قارشی سوزله جواب وریلدی کوجو کلک بولدم . اگر بز آدم ایسه ک (یعنی حیوان دکل ایسه ک) اورسی برما مورک رسمی بر موقعه کی تجاوزینه قارشی :

اولا — فرانسه ده کی طلبه لرمن فرانسه بی هان ترک ایدرلر ؛ ثانیاً — عموم ممالک عثمانیه واسلامیه مکتبلرندن فرانسزجه درسلی قالدیریلر . [یرینه انگلیز ویا آلمان لسانلری کی ملتی ده ازیاده متانت فکریه ونجابت خلقیه آلهشدره جق لسانلر اقامه اولنور .]

ثالثاً — جرادمشهره کی مملکتیزک الکجری نقطه لرینه قدر صوقوله رق عروق حیاتیز آمن فرانسز مکتبلرنده کی طلبه لرمن هان آلتیر و فیما بعد هیچ بر نورک واسلام بر فرانسز مکتبه کوندریلر ؛

رابعاً — فرانسزجه بیلن هیچ بر نورک واسلام بعدما فرانسزجه قونوشما بی عهد ایدر ؛

خامساً — بعدما غزته لرمن (دودویس) کی کلخان بکلرک اجدادی اولان ناپولیونلرک ویا بیلیم کیملرک مزیا تندن ، بیلیم نه سندن بحث ایتمکدن صیقیلیر . عزت نفسی ، ملوث چامورلر ایچریسنه آتیلیم ایسته نیلن بر ملت ، اگر یاشامق عزمنده ، حقارته مستحق اولماق فکرنده ایسه مدنی ملترک اک اشاغی طبقه سنده بولوندیغنی فرض ایدیلن چینیلردن اولسون درس عبرت آلیر .

درت سنه مقدم توکیوده ایکن شاهی اولدیم بروقه بی بوراده حیت درسی اولق اوزره ترک واسلاملرک اوپوشمش قفالینه چارپیورم :

برکون توکیو غزته لرندن (یاماتا) جریده سی فورموز آطه سی مسئله سی مناسبیه چینیلیر حقنده تحفیر آمیز بر عباره قوللاشمیدی . ایرتسی کون توکیو دارالفنونلرنده موجود اولان اون بیک چین طلبه سی پروتستو اولق اوزره برکونک ایچنده کاملاً شمندوفرلر طوله رق ناغازا کی طریقیله چینه متوجه حرکت ایتدیلر . شمندوفر حرکت ایدرکن بیکلرجه چینیلرک آغزندن چیقان (یاشاسون چین ، قهر اولسون ژاپونیا) صدای غلغله داری میقادو جنابلرینک سرانی بیله تتره شمیدی . ایشک وخامتی حس ایدن ژاپونیا حکومتی غزته بی محکمه یه تودیع ایتمش ، درعقب چینلی طلبه یه رسماً ترضیه ویرمش ، ناغازا کی یه طویلانان طلبه نك بالجله مصارفی درعهده ایده رک هپسنی معزراً تکرار توکیویه کتیرمشدی .

ایشته یاشامق ایسته یین ملتر موجودیتلرینی بویه کوسترلرلر . یوقسه سوزله

دکل .

عبدالرشید ابراهیم

بونک اوزرینه عثمانلی دارالفنون طلبه لری قونفرانس سالوننده براجتماع عقد ایدرک متعدد نطقلر ایراد ایلدیلر ؛ نتیجه ده « کرک خطییک عزت نفسمزی تحفیر ایدن بیاناتندن ، کرکسه فرانسز افکار عمومیه سنک صوک زمانلرده ترککلکک و مسلمانلغک علیهنه متوجه اسفه شایان تجلیاتندن دولای فی مابعد بالعموم مکاتب رسمیه مزده تدریس ایدیلن فرانسزجه نك رفع والغاسی و فرانسه نك مرکز و ولایاتنده تحصیله بولنان طلبه عثمانیه نك اورادن باشقه دیاره نقل ایدلسی

ورسیمی مکتبلریمزده معلملک ایدن فرانسه لر یول ویرلسی ، خصوصی عثمانلی معارف نظارتندن رجا اولوندیغنی کی ، « مهم بر علم مؤسسه سنک مدیری اولان بویه جاهل و نزا کتسز بر آدمی رسمی ساحه سنده آلان محافظه ایتمش اولماسندن طولای ده فرانسه معارف نظارتنه قارشی بیوک تأسفلر بیان ایدیلدی . (ده دویس دوزره) یه ده « نزا کت ، ادب شرق حقنده تتبع ایتک لزومی توصیه اولوندی .

فقط عجایبونلرک هپسی صابون کوبوکی کی شرق قبه لاقیدیسنده بر آن ایچون یوکسلوب وصوکرار بروجه معتاد سونه جکمی ؟ بونی معارف نظارتنک ویره جکی قرار و طلبه نك طوته جنی مسلاک کوستره جکدر ؛

مکتبانیب

طوبرا غمزده اجنبی مکتبلری

محترم سبیل الرشادک صوک نسخه لری اک کور غضبیه وطنیزک تقدیر وبلکه ده تشخیص ایدیه مامش بر جرحه سنی تشریح ایدیوردی . اسلام دیارنده اجنبی مکتبلرینک تأثیرات مفسد تکارانه سی عنوانلی مقاله بی اوقودیم زمان ، روحده او یانان انتقام ونفرت دویغولرینی تعقیب ایدن شی ؛ ملتداش لریمه بومؤسسه لرک آلمی صحنه لرینی کوسترمک ، اولو حه لرک اوزرنده اوینامش شیطنت رولارینی ، مسعدت انگیز امللرینی تشریح وتشمیر ایتک فکری اولدی .

رشدی تحصیل بیتردکن صوکرار ، قضامنک فیض آلاجق باشقه بر منبی بولونمادیغندن - آواره کزمامکلمک ایچین - بی فزدرلر مکتبه ویرمشلردی . آلتی ، یدی یاشلرنده خرسیتان آرقداشلرم بولونان صنفمک تک فلسفی بولوندیم زمان ، قلبمک وریدالحیاتی کیره ن اندیشه اسلامیتک ، ملتیمک منسی قالماسی ایدی . دورت طرفک فرانسه خریطه سیله قابل ، کوزلریمک ، قولقلریمک فرانسز منقبه لرله دولو اولدینی بوتون درس وقتلرمده بیله زواللی ملتیمی ، دوشونمک ایچین شدتلی براحتیاج دویار ، بو احتیاجک آلتنده ازلیردم . تنفس ایچین درسخانه دن چیقوب ینه کیردکجه تکرار ایدیلن « دعا » لری ائساننده بن یاب یالکز ، صیرامک اوزرینه یاصلانیر ، کوزلریمک اوکنده ، قولقلریمک یاننده یاییلان « مراسم » له هیچ برعلاقه بولونمادیغنی کندیمه اخطار وتلقین ایتکه چالیشیردم . بو مجادله لر ، بنم ایچین بر احتیاج حالنی آلمشدی .

ینه برکون معلم ، « - عبادتیر ، اللهه مخصوص اولدیغندن مقدس وحرمته شایاندر ؛ ایشته بونک ایچین بز دعا ایدرکن ، سن خشوع ایله دیکله مه لی وبوخشوعکی کوستره جک بر طور آلمی سک . » دی یه رک کندی آلیله قوللریمه چارازواری بر وضعیت ویرنجه قلبمه ، روحه حکم ایدن اسلامیتک آغلا دیغنی دویدم .

آرتق بو حالره یاواش یاواش عصیان ایدیوردیم :

اوقودیمز [قرون وسطی [۱]] تاریخنده پیغمبریمز افندیز حضرتلرینی یالکز قوری بر [Mahomes = ماهومه طرزنده کوردکجه بایاغی روح صیقیلیر و او درس مزی اعاده ایدرکن Notre-Signeur mahomes — نوتر سینور ماهومه] شکلنده اوقوماغه قادر واریردم . بو ، صریح برحتم ایکن هر طرفدن قویان مستهزی قاه قاهر ، بنی ، ایکنجی دفعه سننده سکوته مجبورم ایدردی .

[1] Petis ours d'histoire ; histoire du moyen âge ; por Ambroise Rendu Fils .